

राज्य शिक्षा केन्द्र म.प्र. भोपाल

अर्द्धवार्षिक परीक्षा सत्र 2024-25

विषय - संस्कृत

समय- 2½ घण्टे

कक्षा- 8

पूर्णांक-60

बहुविकल्पीयप्रश्नाः (प्रश्न क्र. 1-5)

निर्देश - प्रत्येक प्रश्न के 4 विकल्प दिए गए हैं। सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक निर्धारित है।

प्र-1. खगोलशास्त्रस्याध्ययनं कृतवान् -

(A) वराहमिहिरः (B) जयदेवः (C) कल्हणः (D) वत्सः

प्र-2. महिलाः हरदौलं पूजयन्ति-

(A) नामकरणावसरे (B) जन्मदिवमावसरे (C) विवाहावसरे (D) भ्रमणावसरे

प्र-3. माता गुरुतरा अस्ति ।

(A) भूमेः (B) (ब) त्रणात् (C) मन (D) मित्रात्

प्र-4. वसन्त पञ्चमी नाम्ना अपि ज्ञायते -

(A) राधापञ्चमी (B) लक्ष्मीपञ्चमी (C) श्रीपञ्चमी (D) नागपञ्चमी

प्र-5. धावति इत्यस्मिन् पदे पुरुषः अस्ति-

(A) उत्तमपुरुषः (B) प्रथमपुरुषः (C) मध्यमपुरुषः (D) एतेषु कोपि न

रिक्तस्थानानि (प्रश्न क्र. 6-10)

निर्देश - नीचे दिए गए रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक निर्धारित है।

प्र-6 आर्यभटः आसीत् ।

प्र-7 15 अगस्तदिनांके आयोजयामः।

प्र-8 मनसा सततं

प्र-9 युधिष्ठिरस्य मातुः आसीत्।

प्र-10 कर्मकारके विभक्तिः भवति।

अतिलघु-उत्तरीयप्रश्नाः (प्रश्न क्र. 11-16)

निर्देश - नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 2 अंक निर्धारित हैं।

प्र-11 किं न मननीयम्?

प्र-12 रामराजामन्दिरम् कस्याः नद्याः तटे विद्यते ?

प्र-13 चटकायुगलं कुत्र प्रतिवसति स्म ?

प्र-14 विविधैः पुष्पैः कस्य स्वागतं भवति ?

प्र-15 अहं विद्यालयं गच्छामि इति वाक्ये कः लकारः अस्ति? (2)

प्र-16 युद्धे कं जानीयात्? (2)

लघु-उत्तरीयप्रश्नाः (प्रश्न क्र. 17-22)

निर्देश - नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 3 अंक निर्धारित हैं।

प्र-17 ज्ञानस्य अधिष्ठात्री देवी का? (3)

प्र-18 कः सेनानायकानाम् अभिवन्दनं स्वीकरोति? (3)

प्र-19 भारतस्य प्राचीन-गौरवं विदेशेषु कः स्थापितवान्? (3)

प्र-20 निम्नलिखितसंख्याः संस्कृतशब्देषु लिखत। (3)

(अ) 28

(आ) 36

(इ) 41

प्र-21 अधोलिखितप्रश्नानाम् उत्तरं निर्देशानुसारं लिखत - (3)

(अ) क्रीडामः इति पदस्य पुरुषं वचनं च लिखत।

(आ) पंचवटी शब्दे समासः अस्ति।

(इ) मनोहरः इति पदस्य सन्धि विच्छेदं कुरुत।

प्र-22 स्वपाठ्यपुस्तकात् एकं श्लोकं लिखत यः अस्मिन् प्रश्नपत्रे नास्ति? (3)

वीर्य-उत्तरीयप्रश्नाः (प्रश्न क्र. 23-26)

+

निर्देश - नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 5 अंक निर्धारित हैं।

प्र-23 अधोलिखितगद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत - (5)

'आचार्यः ¹तेन 'हिन्दुस्तान सोसलिस्ट रिपब्लिकन आर्मी' इति (स्वाधीनतासैनिकानाम्) एकं संगठनं कृतम्।
²तस्मिन् (संगठने भगतसिंह, राजगुरु, बटुकेश्वर, शिवराम, सुखदेवसदृशाः क्रान्तिकारिणः तस्य सहायकाः
अभवन्। ³क्रांकोरी - साईमनकमीशन केन्द्रीय असेम्बलीमध्ये आग्नेयस्त्रप्रक्षेपणादिषु सः शिरोमणिः)

(1) आजादेन किं नाम संगठनं कृतम्?

(2) तस्य सहायकाः के अभवन्?

(3) 'हिन्दुस्तान सोसलिस्ट रिपब्लिकन आर्मी' केषां संगठम् आसीत्?

(4) केषु सः शिरोमणिः?

(5) सैनिकानाम् इत्यस्य विभक्तिं लिखत।

प्र-24 अधोलिखितपद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत- (5)

¹उद्योगे नास्ति दारिद्र्यम् जपतो नास्ति पातकम्।
²मौने च कलहो नास्ति। नास्ति जागरिते भयम् ॥

(क) दारिद्र्यम् कुत्र नास्ति?

(ख) जपतो किं नास्ति?

(ग) भयं कदा नास्ति ?

(घ) कलहो कुत्र नास्ति ?

(ङ) 'भयम्' इत्यस्मिन् पदे किं वचनम् ? एकवचनम्

प्र-25 अधोलिखितपदैः पत्रं पूरयत-

(5)

(स्वीकुर्वन्तु, कार्यम्, ऋत्वी, अस्ति, सेवायाम्) -

.....

श्रीमान् प्रधानाध्यापकः महोदयः

शासकीयमाध्यमिकविद्यालयः, नीमचनगरम्

महोदयः,

सविनय निवेदनं यत् मम गृहे आवश्यकं आगतम्। अस्मात् कारणात् अहं विद्यालयम् आगन्तुं न शक्नोमि। अतः मां द्विदिवसीयम् अवकाशं

दिनांकः- 10/10/2024

भवतः शिष्या

अष्टमी कक्षा

प्र-26 अधोलिखितेषु एकस्मिन् विषये पंचवाक्येषु निबन्धं लिखत।

(5)

(1) धेनुः

(2) विद्यालयम्

(3) उद्यानम्

(4) पुस्तकम्

-----X-----